

Qué bien 9 Textbok

Läraranvisning punktskrift

Verksnummer: 41163

Den här läraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur den pedagogiskt anpassade boken skiljer sig från originalboken och hur ni kan arbeta med den.

Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom att visuellt beroende innehåll omarbetas. Målet är att elever med svår synnedsättning/blindhet ska kunna använda läromedlet på samma sätt som sina klasskamrater. De anpassade uppgifterna ska ha samma pedagogiska innebörd som förlagan och eleven ska vara lika självgående som de övriga i klassen.

Plocka upp eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Svällpappersbilderna kan klibba ihop och den tryckta punktskriften, i exempelvis innehållsförteckning och nycklar, riskerar att plattas till om de förvaras liggande. Den tillfälliga lukta, som kan förekomma då svällpappersbilderna är nytryckta, hinner också avta tills de ska användas av eleven.

Har du frågor, eller vill dela med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av denna bok, mejla till anpassningsfunktionen@spsm.se.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på tel. 020-23 23 00.

Trevlig läsning!

Läroanvisning

Titel: Qué bien 9 Textbok

Författare: Mariela Solé Prieto, Ulrika Thalín, Malin Östervald

ISBN: 978-91-523-5409-4

Innehåll

Generella förändringar av boken	1
Sidspecifika förändringar	4
Till läsaren	5
Pedagogiska tips	6
Bildbeskrivningar	7

Bilaga till läroanvisning punktskrift

Till läroanvisningen finns en bilaga som heter **Bilaga till läroanvisning punktskrift**. Det är en PDF där du kan se hur hela boken, sida för sida, är pedagogiskt anpassad och utformad. Filen är i svartskrift och är en exakt spegling av punktskriftsboken vilket innebär exempelvis att förtecken för siffror, versaler, stilsorter och liknande återges. Exempelvis är siffertecknet (p3456) som en grind före siffran, och versaltecknet (p6) som ett understreck före bokstaven osv. Det är också i denna fil som du ser alla eventuella bildbeskrivningar som finns i boken samt om något har utgått osv.

Filen finns att ladda ner på SPSM:s hemsida, <https://webbutiken.spsm.se/>

Sök på bokens titel i SPSM:s butik och ladda ner filen som heter **Bilaga till läroanvisning punktskrift**. Där finns också den här läroanvisningen som PDF.

Observera att Bilagan kan ha ett udda pappersformat, FA44, och det kan påverka möjligheten att skriva ut den. Bäst är att läsa bilagan digitalt.

Generella förändringar av boken

Under denna rubrik beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens bok, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.

- Punktskriftsboken är indelad i volymer. Minigrammatiken finns i en egen volym. Sist i grammatiken finns också alla texterna från originalbokens insida pärm och flikar. Dessa sidor kan med fördel dras ur volymen och eleven kan sätta dem lättåtkomligt vid arbetsplatsen eller ta med hem.
- Glosor har rubriken Glosor. Rubriken startar i marginalen så att eleven kan söka efter dem i kanten av pappret.
När det i originalboken finns ord i marginalen står dessa i den anpassade boken i parenteser i texten. Till exempel i texten "Tierras vivas" på sidan 32: "Tierras vivas" es una tienda (affär) de comida diferente...
När det i originalet finns en bild för vad det spanska ordet betyder finns de spanska orden översatta till svenska i den anpassade boken. Som till exempel på sidan 18, istället för teckningen på bordsdukningen står:
 - la mesa bordet
 - el plato tallriken
 - el vaso glaset
 - osv.
- De små figurerna, monstren, har texten: Monstret säger: innan aktuell text. M i monstret står i marginalen så att eleven kan söka efter dem i kanten av pappret.
- Solar och flyg som markerar olika texter skrivs (sol) respektive (flyg) efter aktuell rubrik.
- Bilderna i boken är anpassade/omgjorda på lite olika sätt. Några har bildbeskrivningar och dessa kan du läsa här under rubriken Bildbeskrivningar. Några nämns kortfattat i en parentes innan texten börjar. Detta för att eleven ska få en hint om vad texten handlar om. Exempelvis på sidan 6 står det innan texten: (En kille och tjej träffas på gatan och pratar:)
- Bildordlistor skrivs som gloslistor. Till exempel på sidan 23 står det:
 - patatas fritas
 - pommes frites/chips
 - bocadillo de calamares
 - smörgås med bläckfisk
- I grammatikavsnitten finns uppställningar då det inte går att få plats med originalbokens skrivsätt i den anpassade boken. Läs gärna i pdf-filen som kan laddas ner på SPSM:s hemsida så kan du se exakt hur grammatikdelen skrivs. Till exempel skrivs verbböjningar så här:
 - Hablar (att prata)
 - stam: habl
 - ändelser: o, as, a, amos, áis, an

hablo

jag pratar

hablas

du pratar

osv.

Sidspecifika förändringar

Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar. Det kan också vara sidspecifika instruktioner till dig som lärare, till exempel att ta fram konkret material.

Sidan 8-12

Spelet El juego de la oca har tillägget till eleven:

(Här finns en spelplan i originalet. I din lista med text för spelet på sidan 11 finns all information du behöver för att kunna spela.

På spelplanen finns siffrorna 1 till 42. Varje siffra har en bild av djur eller grönsaker och så vidare men de hänger inte ihop med uppgifterna. Det är bara när det finns en gås (oca) eller en dödska som bilden betyder något men det står också i listan på sidan 11.)

Eleven kan markera direkt i punktskriftslistan var hen är i spelet eller märk gärna upp en spelplan med punktskriftssiffror så kan eleven vara med på spelplanen. Fäst lite häftmassa under allas spelpjäser så välter de inte när eleven ska flytta sin pjäs.

Sidan 82

Rita gärna figurerna från texten "Las líneas de Nazca" taktilt för eleven så hen får uppleva dem taktilt.

Till läsaren

I den pedagogiskt anpassade boken återfinns en text som riktar sig till eleven och som kan vara bra att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Samma text hittar du här. Läs denna text tillsammans med eleven!

- Minigrammatiken finns i en egen volym. Längst bak i den volymen finns texter och bildbeskrivningarna av kartor som finns i originalbokens pärm. Det är ord, bra fraser och böjningar av olika verb. Riv gärna ur de sidorna och ha dem på ett ställe så du kommer åt dem.
- I boken finns det bilder. Ibland ger de en hint om vad texten du ska läsa handlar om, då står det en parentes med några ord innan texten. Är det foton som kompletterar texten så har de en bildbeskrivning och oftast finns de efter texten.
- Några texter är märkta med en sol eller ett flygplan, då står det (sol) eller (flyg) i din bok.

Lycka till!

Pedagogiska tips

I detta avsnitt hittar du pedagogiska och metodiska förslag på hur ni kan arbeta med de olika uppgifterna i boken. Här återfinns också förslag på olika pedagogiska hjälpmedel som skolan kan behöva köpa in eller ta fram för att ni ska kunna arbeta med boken på ett bra sätt.

- Placera ett gem i punktskriftsboken som ett bokmärke så eleven hittar tillbaka. Häftmassa/vaxsnören kan markera olika ord i texten.
- Uppmana eleven att läsa texten till läsaren. Där står det hur den anpassade boken är upplagd.
- Från SPSM kan svällpapperskartor (i relief) över Spanien och Central- och Sydamerika köpas.
Beställ dessa från SPSM order, telefonnummer: 020 23 23 00 eller e-post: order@spsm.se
Spanien, beställningsnummer: 6609
Centralamerika, beställningsnummer: 6626
Sydamerika, beställningsnummer: 6621
- Läs mer om hur punktskrift skrivs i Punktskriftsnämndens skrifter, till exempel Svenska skrivregler för punktskrift. De kan läsas digitalt eller beställas via www.mtm.se eller lånas på ditt bibliotek.

Bildbeskrivningar

Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

Omslag

Här finns teckningar på: en tjur, tomater, drakfrukt, kaktus, statyer från Påskön, flamingofågel, en fotograf och två tjejer.

Insida pärm

Karta över Spanien

Regioner i norr med städer

Galicia: Santiago de Compostela

Asturias: Oviedo

Cantabria: Santander

Castilla y León: Valladolid, Salamanca

País Vasco: Bilbao

Navarra: Pamplona

La Rioja: Logroño

Aragón: Zaragoza

Regioner i öster med städer

Cataluña: Barcelona

Valencia: Valencia, Alicante

Regioner i söder med städer

Murcia: Murcia

Andalucía: Sevilla, Málaga, Gibraltar (RU)

Regioner i väster med städer

Extremadura: Mérida

Regioner i centrala Spanien med städer

Comunidad de Madrid: Madrid

Castilla-La Mancha: Toledo

Öar

I Medelhavet finns Islas Baleares med: Menorca, Mallorca (stad: Palma), Ibiza, Formentera.

I Atlanten finns Islas Canarias med: La Palma, El Hierro, La Gomera, Tenerife (med staden Santa Cruz), Gran Canaria (med staden Las Palmas), Fuerteventura, Lanzarote.

Länder som gränsar till Spanien

I norr: Francia, Andorra

I väster: Portugal

I söder: Marruecos med städerna: Melilla och Ceuta (España).

Hav

I öster: Mar Mediterráneo (Medelhavet)

I söder, väster och norr: Océano Atlántico (Atlanten)

I norr: Golfo de Vizcaya

Kuster

I söder: Costa del Sol

I öster: Costa Brava

Insida pärm

Karta över södra Nord-, Central- och Sydamerika.

(Alla länder är inte utsatta på kartan).

Först skrivs landet, därefter huvudstaden och ibland fler landmärken.

Södra Nord- och Centralamerika

Estados Unidos - Miami (stad i Florida)

Mexico - Ciudad de México

Guatemala - Ciudad de Guatemala

Belize - Belmopan

Honduras - Tegucigalpa

El Salvador - San Salvador

Nicaragua - Managua

Costa Rica - San José

Panamá - Ciudad de Panamá

Öar i Karibiska havet

Cuba - La Habana

Haiti och República Dominicana (delad ö) - Santo Domingo

Puerto Rico (EE.UU.)

Norra Sydamerika

Venezuela - Caracas

Colombia - Bogotá, berg: Los Andes

Västra Sydamerika

Ecuador - Quito, öar: Islas Galápagos

Perú - Lima

Chile - Santiago, sydspetsen: Tierra del Fuego (Eldlandet)

Centrala Sydamerika, utan kust

Bolivia - La Paz, Sucre

Paraguay - Asunción

Östra Sydamerika

Brasil - Brasília (stort land som även finns i centrala delarna av Sydamerika)

Uruguay - Montevideo

Södra Sydamerika

Argentina - Buenos Aires, öar: Islas Malvinas (Reino Unido), sydspetsen: Tierra del Fuego (Eldlandet)

Hav i väster: Océano Pacífico (Stilla havet)

Hav i öster: Océano Atlántico (Atlanten)

12

Foto av en man som går i en bananplantage. Här finns bananträd med stora klasar med gröna bananer.

16

På restaurangen sjunger de: Cumpleaños feliz, cumpleaños feliz, te deseamos todos, cumpleaños feliz.

17

Foto av en tomatsoppa.

22

Bild av Carolina och Javier som tittar på en datordiskett.

24

Till en liten badanka passar orden: ovalado,-a, pequeño,-a, plástico, amarillo,-a, naranja, jugar.

28

Två foton som visar ett flytande sopberg av plastförpackningar och en sköldpadda som tuggar på en plastpåse.

28

Teckning av havet. Här simmar en fisk tillsammans med plastförpackningar.

34

Karta över Spanien. Här finns 16 olika regioner. Vid några av dem finns en pratbubbla, en bild eller ett foto med bildtext.

Regioner i norr med städer

Galicia: Santiago de Compostela, La coruña

- Pratbubbla med: Ola! Falo galego.
- Foto av pilgrimer som vandrar. Bildtext: En la catedral de Santiago de Compostela termina la famosa ruta de peregrinación: el Camino de Santiago. El camino empieza en el sur de Francia.

Asturias: Oviedo

Cantabria: Santander

Castilla y León: Valladolid, Salamanca

País Vasco: Bilbao

- Pratbubbla: Kaixo! Euskaraz hitz egiten dut.
- Foto av en maträtt. Bildtext: Los "pintxos" consisten en una rebanada de pan con carne, verduras o pescado encima. Son unas especialidades vascas.

Navarra: Pamplona

- Bild av en tjur

La Rioja: Logroño

- Bild av en vinflaska

Aragón: Zaragoza

Regioner i öster med städer

Cataluña: Barcelona

- Pratbubbla: Hola! Parlo català.
- Foto av människor som står på varandra och tillsammans bildar ett torn. Bildtext: Las torres humanas, o "els castellers" (en catalán) es una tradición popular en Cataluña.

Valencia: Valencia, Alicante

- Bild av apelsiner
- Foto av maträtten paella. Bildtexten: La paella es un plato originario de Valencia. Allí se prepara con arroz, pollo y conejo.

Regioner i söder med städer

Murcia: Murcia

- Bild: tomat

Andalucía: Sevilla, Málaga, Gibraltar (RU)

- Bild av en flamencodansare och en flaska olivolja
- Foto av palatset Alhambra. Bildtext: La Alhambra, en Granada, es una antigua fortaleza y un palacio musulmán. Este impresionante monumento es Patrimonio de la Humanidad desde 1984.

Regioner i väster med städer

Extremadura: Mérida

- Bild av en skinka.

Regioner i centrala Spanien med städer

Comunidad de Madrid: Madrid

Castilla-La Mancha: Toledo

Öar

I Medelhavet finns Islas Baleares med: Menorca, Mallorca (stad: Palma), Ibiza, Formentera.

I Atlanten finns Islas Canarias med: La Palma, El Hierro, La Gomera, Tenerife (med staden Santa Cruz), Gran Canaria (med staden Las Palmas), Fuerteventura, Lanzarote.

- Bild: bananer

Länder som gränsar till Spanien

I norr: Francia, Andorra

I väster: Portugal

I söder: Marruecos med staden Melilla.

36

Två foton.

- Kvinnor som dansar i ett karnevalståg. De har bikini på sig och från ryggen finns stora tygstycken som vingar.
- Barn som är klädda i kostymer som kan vara bin eller skalbaggar.

36

Två foton

- Två jättehöga dockor som föreställer två sagofigurer.
- En jättestor docka som föreställer ett barn.

37

Foto av fyra tjurar som springer på en gata i en stad. Runt dem springer män klädda i vita kläder med röda scarfar runt halsen.

37

Foto av människor som kastar tomater på varandra. De är väldigt kladdiga och glada!

40

Teckning av en galleria där det finns affärer och matställen. På skyltar står det:

Tienda de videojuegos (spelbutik).

Peluquería Lea (frisörsalong).

Heladería Pilar (glassbar).

Ropa para todos, rebajas (klädbutik med rea).

58

Foto av staden Iquique som ligger vid kusten och har långa sandstränder.

58

Karta över Chile som visar att landet är långt och smalt. Det har en lång kust mot Stilla havet.

58

Foto av en öken med berg.

59

Foto av en liten by vid havet. I vattnet ligger fullt med båtar.

59

Foto av en stad som ligger på en kulle. Husen är målade i många olika färger.

59

Foto av en bänk med en staty av Pablo Neruda. Han håller upp armen så att du kan sätta dig bredvid honom med hans arm runt dig!

60

Två foton från staden Santiago de Chile. Här syns höghus blandat med parker med träd. På ena fotot syns en stor kyrka vid ett torg.

60

Två bilder som visar att Isla de Pascua är en ö som ligger långt utanför Chiles kust i Stilla havet. På ön finns enormt stora stensulpturer av gubbar.

60

Foto av en maträtt med musslor.

61

Två foton som visar en glaciär och pingviner.

62

Foto på tre män som är gatumusikanter. De spelar gitarr och bongotrummor.

65

Teckning av ett övergångsställe. Där står en kille och en isbjörn!

70

Teckning av en familj vid middagsbordet. Sonen och dottern sitter med mobilerna när de äter.

82

2 bilder

Foto av en virvelström.

Karta som visar att Bermudatriangeln finns i havet öster om Karibien. Det är ett triangelformat område, triangelns spetsar är vid ön Bermudas, Miami och Puerto Rico.

83

Foto av nazca-linjerna i Perus öken. De föreställer enorma djur eller växter.

84

Karta som visar att Karibien består av flera olika öar: Cuba, Las Bahamas, Jamaica, Haiti, Dominikanska republiken, Puerto Rico.

84

Fyra foton från Karibien. Här visas bland annat en lång sandstrand med palmer. Par som dansar i en park. En gammal kvinna. Fem flamingos som går längs en strand.

85

En vapensköld med tre kronor, tre franska liljor och ett vitt kors. Bredvid skölden finns två storkar.

85

Foto från en gata på Cuba. Här kör en gammal amerikansk bil.

86

Porträtt av konstnären Frida Kahlo.

88

Vykort med foton från Puerto Rico. Här syns fästningen San Felipe del Morro, en staty av Christofer Columbus och hus i olika färger längs en gata.

96

Foto av en kille som är sjuk i feber.

100

Foto av killar som spelar padel. Spelet påminner om tennis och spelas med rack på en plan. Runt planen finns höga glasväggar. Bollen skjuts över ett lågt nät till motståndarna på andra sidan nätet.

106

Foton av Melanie, tjejer som gör cheerleading och en gata i San Fransisco med gamla fina spårvagnar.

107

Foton av Fernando, en gata med vackra gamla byggnader och en stor grotta fylld med vatten som en pool!

108

Foton från USA som visar en diner (restaurang) med mexikansk mat. På gatan finns vägskyltar med spansk och engelsk text. Utanför ett hus viftar en familj med amerikanska flaggor.